

Kursplan för

Handledning i klinisk psykologi, grupp och organisation, 15 hp

Supervision in clinical psychology, group and organisation, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2023.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT21 , HT23

Kurskod	9K8120
Kursens benämning	Handledning i klinisk psykologi, grupp och organisation
Hp	15 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Psykologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CNS
Datum för fastställande	2021-04-14
Reviderad av	Utbildningsnämnden CNS
Senast reviderad	2023-02-08
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2023

Särskild behörighet

Socialstyrelsens legitimation som psykolog eller läkare med specialistkompetens i psykiatri och därefter minst två års yrkesverksamhet

eller:

Socialstyrelsens legitimation som sjuksköterska och specialistinriktning i psykiatri samt grundläggande utbildning i psykoterapi. Dessutom krävs minst två års yrkesverksamhet efter erhållen legitimation som psykoterapeut med dokumenterade arbetsuppgifter inom psykologiskt och/eller psykoterapeutiskt arbete.

eller:

Socionomexamen alternativt annan motsvarande examen om minst 180 hp (kandidatexamen/yrkesexamen) med inriktning mot psykologi samt socialstyrelsens legitimation som psykoterapeut. Dessutom krävs minst två års yrkesverksamhet efter erhållen legitimation som psykoterapeut med dokumenterade arbetsuppgifter inom psykologiskt och/eller psykoterapeutiskt arbete.

För att vara behörig krävs genomgången kurs 9K8119; Handledning i klinisk psykologi, 15 hp eller

motsvarande (t.ex. 9K8105).

Kursen är en påbyggnadskurs och ger fördjupade kunskaper och färdigheter i klinisk handledning i grupp samt med ett organisatoriskt perspektiv.

Mål

Deltagaren ska efter genomgången kurs uppvisa färdigheter i att bedriva klinisk handledning i grupp, i organisationer där psykiatri och/eller klinisk psykologi tillämpas.

Efter kursen förväntas deltagaren kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för och reflektera över teorier och modeller gällande klinisk handledning i grupp
- redovisa och reflektera kring organisatoriska och juridiska förutsättningar som har relevans för klinisk handledning i grupp
- ha kännedom om aktuell forskning avseende klinisk handledning i grupp
- redogöra för och reflektera kring etiska frågeställningar och dilemman kopplat till klinisk handledning i grupp

Färdighet och förmåga

- konkretisera mål och innehåll i samband med grupphandledning samt skapa en överenskommelse med uppdragsgivaren och handledningsgruppen
- planera och genomföra utvärdering och kvalitetssäkring av grupphandledning inom psykologisk behandling och andra insatser inom det psykologiska/psykiatriska fältet
- identifiera och verbalisera etiska dilemman i samband med klinisk grupphandledning samt reflektera kring dessa i relation till den aktuella organisatoriska kontexten
- verka för ett kreativt inlärningsklimat, ett aktivt kunskapssökande samt ett gott samarbete i handledningsgrupper och i relation till kompetensutveckling hos de handledda
- förmedla, ta emot och reflektera kring konstruktiv återkoppling i samband med klinisk handledning i grupp
- växla mellan olika handledningsperspektiv och anpassa åtgärder till olikheter i de handleddas förutsättningar och/eller i relation till de organisatoriska förutsättningarna

Värdering och förhållningssätt

- granska och reflektera kring det egna handledningsarbetet utifrån beprövad erfarenhet och aktuella forskningsrön
- beskriva och reflektera över egen kunskap och kunskapsbrister samt formulera eget behov av handledning och/eller kompetensutveckling
- uppvisa förståelse gällande etiska konsekvenser kopplat till klinisk handledning i olika vårdssituationer
- uppvisa professionalitet i rollen som handledare.

Innehåll

Kursen är indelad i fyra moment. Huvudsakligt innehåll beskrivs under respektive moment nedan.

Klinisk verksamhetshandledning i grupp, 5.0 hp

Betygsskala: GU

I moment 1 ska deltagaren genom praktisk tillämpning utveckla färdigheter som fördjupas och förankras

i handledning på handledning. I momentet berörs inlednings- och kontraktsfrågor samt målformulering. Olika problemsituationer och metoder vid grupphandledning kommer att belysas.

Vuxenpedagogik och klinisk grupphandledning, 7.0 hp

Betygsskala: GU

I moment 2 ska deltagaren utveckla kunskaper och färdigheter gällande teorier och modeller för klinisk handledning i grupp och dess pedagogiska och empiriska grund. Orientering i grupp- och organisationsteori med speciellt fokus på arbetshindrande respektive arbetsbefrämjande faktorer i grupper och organisationer ingår också. Genus, etniska och kulturella aspekter av klinisk grupphandledning, utvärdering samt färdighetsträning i att ge och ta emot återkoppling berörs också. Andra områden som belyses är lärande och roller i professionella grupper kopplat till vårdorganisationer.

Etik och juridik i klinisk grupphandledning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Moment 3 omfattar lagstiftning, etiska principer, jämlikhets- och mångfaldsfrågor i samband med klinisk grupphandledning.

Vetenskap, evidens och utvärdering i grupphandledning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

I moment 4 får deltagaren orientering gällande aktuell forskning om klinisk grupphandledning inom klinisk psykologi. Här ingår teoretiska genomgångar och praktiska övningar i att planera och genomföra kvalitetssäkring och/eller utvärdering av handledning kopplat till evidensbaserade metoder inom psykologisk behandling.

Arbetsformer

I moment 1 som består av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har deltagaren egna handledningsuppdrag. Undervisningen sker i form av handledning på handledning i grupper om två till fyra deltagare. Den huvudsakliga pedagogiska tillämpningen är att deltagaren får återkoppling på färdigheter som genomförs i handledningsuppdragen. Genom återkoppling på deltagarnas material möjliggörs reflektion kring och analys av de grupphandlingsuppdrag som är aktuella. Färdigheter och förmågor tränas och uppvisas genom aktivt deltagande i handledningen och via de dokumenterade sessionerna.

De handledningsuppdrag som ska utgöra underlag för handledning på handledning ska påbörjas i samband med kursstarten. Deltagaren genomför handledning av grupper i klinisk miljö, vilket innefattar kontakt- och kontraktsfas. Handledningsuppdragen förankras i handledning på handledning så att bedömning om lämplighet kopplat till kursens mål kan diskuteras.

I moment 2, 3 och 4 sker undervisningen i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar samt självstudier av kurslitteratur. Deltagarna genomför färdighetsträning i form av övningar, till exempel med fokus på att ge och ta återkoppling. I moment 2 baseras undervisningen även på att deltagarna förbereder och leder seminarier.

Examination

I moment 1 ska deltagaren visa färdigheter i att beskriva, reflektera och analysera material kopplat till egna handledningsuppdrag. Examination sker genom kontinuerlig bedömning av studentens kompetens via dokumenterade handledningssessioner, formulerade frågeställningar och handledarbeteenden som

tydliggörs i samband med handledning på handledning.

Om inte annat överenskommes ska deltagarna lämna skriftliga sessionsrapporter och/eller inspelat material till handledaren. När ett handledningsuppdrag avslutas ska det sammanfattas skriftligen i form av en rapport. Inlämnat material i form av dokumentation inför handledning på handledning utgör underlag för handledarens bedömning.

Momentet 2, 3 och 4 examineras genom skriftliga och muntliga uppgifter.

För betyget godkänt på kursen krävs godkänt på samtliga moment.

Obligatorisk undervisning

Seminarier, verkstäder, handledning på handledning och deltagarledda föreläsningar är obligatoriska.

Inlämning av examination inom tidsgränsen

För att ett examinerande skriftligt arbete ska vara aktuellt för bedömning måste det ha inkommit inom tidsgränsen, vilken anges inför examinationen. Om ett arbete inte inkommer i tid hänvisas deltagaren till omexaminationstillfälle.

Frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag

Vid frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag bedömer examinator om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kantas igen. Innan deltagaren deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarig/examinators anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att deltagaren inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Avbryta verksamhetsförlagd utbildning

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en deltagares verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om deltagaren visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att deltagaren underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan deltagaren ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs. Deltagare som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Möjlighet till undantag från kursplanens föreskrifter om examination

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för deltagare med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frångå kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, mm. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade kunskaper, färdigheter och förhållningssätt får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk: Huvudsakligen på svenska, men viss undervisning på engelska kan förekomma.

Kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda för utbildning vid Karolinska Institutet.

Litteratur och övriga läromedel

Litteratur och övriga läromedel

Proctor, Brigid

Group Supervision : A Guide to Creative Practice

Second edition : London : Sage Publications Ltd., 2008 - 1 onlineresurs (204 sidor)

ISBN:9781446221259 LIBRIS-ID:14598308

[Sök i biblioteket](#)

Organisationspsykologi : teori - kritik - praktik

Jern, Stefan; Näslund, Johan

Andra upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 551 sidor

ISBN:9789144127446 LIBRIS-ID:nzpj8mpxld2x7ltd

[Sök i biblioteket](#)

Wheelan, Susan A.; Jacobsson, Christian; Åkerlund, Maria

Att skapa effektiva team : en handledning för ledare och medlemmar

Holmberg, Johanna

Fjärde upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2022] - 182 sidor

ISBN:9789144154268 LIBRIS-ID:7njmlrrm5dmpl5hw

[Sök i biblioteket](#)

Ytterligare litteratur i form artiklar och anvisade bokkapitel tillkommer.